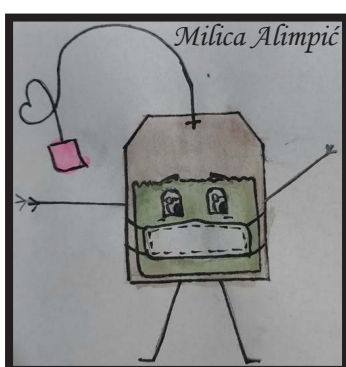

NOVINE UZ ČAJ

Međunarodni dan volontera, decembar 2020. br 14.

Staša Radosavljević

Međunarodni dan volontera 5. decembar, obeležava se u svetu kao podsećanje na dan kada je 1970. godine stvoren Program Ujedinjenih nacija za volontere.

Motivi za volonterski rad izraz su visoke svesti i spremnosti da se odgovori na potrebe drugih i unapredi život u svojoj zajednici. Pored saznanja da čine nešto za zajednicu, volonteri su u prilici da dobiju nova iskustva, znanja i veštine, da ostvare nova prijateljstva i kontakte, kao i da iskoriste mogućnost stručnog usavršavanja i ličnog napredovanja. Cilj obeležavanja ovog dana je da se aktivnosti volontera i njihov dobrovoljni rad učine vidljivim na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou.

Zasto mladi ne čitaju?

Jedno je od glavnih pitanja naših starijih. Kako vreme prolazi, tehnologija napreduje, a mladi zaboravljaju na prave vrednosti. Brz pristup informacijama, nezainteresovani roditelji, loš uticaj društva su samo neki od uzroka koji dovode do njihove opšte neinformisanosti. Istraživanje 2018. godine kojim je bilo obuhvaćeno 1000 mladih osoba između 15 i 27 godina pokazalo je da petina mladih nikada nije pročitala knjigu tokom života. Ranije je knjiga mnogo više vrednovana i od malih nogu se razvijala kultura čitanja, ali sistem vrednosti se menja, deca se ugledaju na pogrešne ljude, jutjubere i influencersere, dok skoro 40% srednjoškolaca tvrdi da nikada nisu bili u biblioteci! Ipak, postoje i mnogi objektivni razlozi za to- ranije je knjiga bila spremište priča i izvor virtuelnih svetova, a danas su to i televizija sa desetinama kanala i video igre. Dakle, pojavila se konkurencija koja je zavodljivija, jer zahteva manju količinu napora, umesto da čitate i zamisljate, sada je dovoljno da samo gledate.

Gotovo svi srednjoškolci, koji čitaju, izjavili su u emisiji da u slobodno vreme ne čitaju poeziju. Pojedini su rekli da radije čitaju prozna dela, a neki rado čitaju poeziju koju na Instagramu postavljaju njihovi prijatelji, ali ne znaju ko su autori tih stihova. Mladi tvrde da im je poezija “dosadna i patetična”, samim tim se ne interesuju za dalja istraživanja tog dela književnosti.

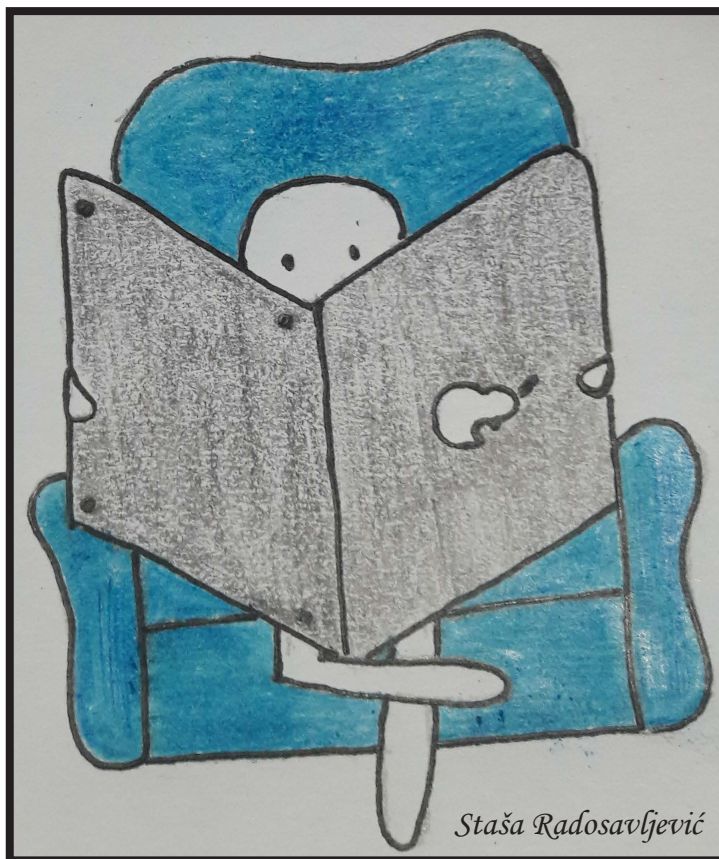
Ipak, put do zainteresovanosti mladih za knjige i književnost je dug i težak ali ne i nemoguć. Smatram da je svet knjiga veoma važan za mentalni razvoj ljudi, proširivanje vidika i vokabulara, a kod dece podstiče maštu, što svakog pojedinca može uciniti srećnijim.

Eleonora Vasić

Sve je prošlo

*Sve je prošlo što mi se mililo,
Mojih dana prispelo je veče;
Čini mi se u snu mi se snilo —
San je bio — al' i san proteče!...
Imah momu koja me volela —
I danas mi za njom srce vene;
Duša bi mi ostavila tela,
Te devojkę kad se opomene!
Već sam s njome staj'o pred oltarom,
Da postignem što mi srce žudi,
S plamom srca, sa ljubavim žarom —
Al' smrt njena od sna me probudi.
Mislio sam sred mačeva ljuti',
Gde junaci svome gnevu gode,
Bolnom srcu mrķu krv prosuti
Na bojištu srbinske slobode,
Al' san ode k'o prolećni sneže,
Krv ne osta srca na bojištu,
Na njem' zmija k'o da otrov leže,
Prošlosti ga takę rane tištu!*

Djura Jakšić

Staša Radosavljević

Asocijacije

Vuk Bradonjić

KERAMIKA

NANA

KINESKA

KAMILICA

STAKLENA

ŠIPAK

A

B

C

D

KOLUTIĆ

KRIKET

BISKVIT

KRALJICA

KREKER

BIG BEN

Vuk Bradonjić

Kanconijer

Mira mi nema, a nema ni rata,
plašim se, nadam, ledim, žar sam vreli;
letim vrh neba - zemlje mi se hvata,
ne stežem ništa - a grlim svet celi.
Ja sam u njevoj tamnici - bez vrata,
ne prisvaja me, al' mi omču deli.
Amor me štedi - a lancem svojata,
živa me neće, al' spas mi ne želi.
Bez oka vidim, bez jezika vičem,
za pomoć vapim - a željan sam groba,
sam sebe mrzim - druge volim jako.
Hranim se jadom, a plačući kličem;
i smrt i život - jednaki su oba.
Sve zbog vas, Gospo, ja trajem ovako.

Francesko Petrarka

Rešenje Asocijacija: A: Soha; B: Čaj; C: Reks; D: Engleska; Komarno: ČAJANKA

Шабач #НАОПАКО

Тим Шабач са такмичења Светионик знања

У оквиру четврте генерације такмичења Светионик знања изабране су четири девојке које ће ове године кроз свој пројекат представљати туризам нашег града. Те четири гимназијалке су: Тијана Искић, Милица Алимпић, Маријана Јокичић и Катарина Срдановић. Оне ће крајем ове недеље свој пројекат представити на великом финалу пред стручним жирије и такмичарима из петнаест градова широм Србије. Када смо их питали шта заправо представља њивох пројекат рекле су нам следеће.

Наш пројекат се фокусира на апликацију која је базирана на аугментативној реалности, односно, скенирајући одређене кодове моћи ћете да видите садржај који приказује наш град. Садржај чине: 3Д модел статуе Јеврема Обреновића, панорама Зеленог венца из почетка 20. века, видео садржај (који ћемо снимити у тврђави у виду борбе из 15. века), разнолик спектар фотографија и слајд шоуа. Наш циљ је да прикажемо богату историју Шапца на модеран начин. – рекла нам је Милица Алимпић.

Сама тура ће се фокусирати на 9 чекпоинтова, односно, локација за које сматрамо да су битне за наш град. Као што је Милица поменула на свакој локацији ће ућесници скенирати наш код самим тим активирати апликацију са АР садржајем. Имамо две туре једна је на Летњиковцу односно у парку науке која ће се базирати на основце, а велика градска тура, такозвана Чекпоинт тура ће се базирати на туристе и наше суграђане. Локације Чекпоинт туре су: Стари град, Трг, Зелени венац, Музеј, Библиотека, Архив, Синагога, Винаверов Трг и Позориште. – изјавила је Катарина Срдановић

Пројекат ће такође укључити младе суграђане који су заинтересовани за волонтирање на самом пројекту. О томе нам је више рекла Тијана Искић.

- Едукација волонтера ће бити подељена на два дана. Први дан ће бити посвећен Чекпоинт тури Шабац, где ће учествовати 10 учесника који ће добити прилику да науче како да на занимљив начин презентују садржај АР-а. Други дан едукације ће бити одвојен за посебну туру која ће бити на Летњиковцу, за ту туру је предвиђено шест учесника који ће добити прилику да прођу елементе STEAM образовања. Ова два дана се односе на теоријски део едукације, а волонтери ће добити прилику да оно што су научили примене у пракси.

Кроз назив пројекта и коришћење узречице наопако може се видети хумор нашег града. Девојке су кроз коришћење ове узречице желеле да се истакну и приближе је људима који нису из Шапца.

Поред промоције путем флајера, мајица, беџева и стикера имаћемо и промоцију путем друштвених мрежа. Тренутно можете бити упућени у наш рад путем инстаграм странице @sabasnaopako, а ускоро очекујте и вејб сајт на ком ћемо објављивати ток пројекта. Захвалиле бисмо се свим партнерима и досадашњим спонзорима, а понајвише Удружењу Светлост. Овим путем позивамо све младе да се активирају и следеће године искористе прилику да учествују у петој генерацији Светионика знања. – изјавила је Маријана Јокичић.

Šabac

Da li ste znali?

Чивијашки град одувек је био познат како по Драги Љочић и Лазару Лазаревићу, тако и по доброј храни, одличном ноћном животу и наравно - смислу за хумор. "Хоћемо ли у Шабац...?", или варијација "хлеба и игара", је добропознато питање на које увек иде потврдан одговор. Овај сленг сам по себи открива једну ситну, али важну чињеницу о Шапчанима - они су увек за добар провод.

Иако одувек постоје предрасуде да су мали градови незанимљиви и да нас, "младе", "тинејџере", ништа не веже да останемо у истим, демант је испред вас.

Помоћу анонимне акете добили смо двеста (200) одговора и сазнали колико су млади везани за град и шта је то што их веже за Шабац.

Шим Шабац #наопако

Шта те везује за Шабац?

Поред одговора као што су породица, школа, градске знаменитости, добили смо и овакве одговоре:

"За Шабац ме везује осећај сигурности, слобода у сваком смислу, комфор који град, као мали, пружа. Планирам да се једног дана вратим."

"У Шапцу је најбоља клопа и најбољи провод, увек је неко добро весеље. Где год да сам путовао, нигде нисам наишао на људе који на исти начин, као Шапчани, посматрају живот."

"Шабац је сјајан град у очима младих, за њега ме везује чињеница да као млада индивидуа могу да напредујем у овом граду и имам максималну подршку од стране старијих. Идеје младих су подржане, као и многа окупљања, догађаји и манифестације које град нуди. Драго ми је што одрастам у оваквом окружењу. Иако планирам да се школујем, не планирам да се селим из града."

Prvi put u Šapcu

Feminizam

Šabaц, град музике

Када су почеле да се организују прве забаве и ноћни догађаји, мушкарци су били једини који су имали за право да се забављају. За жену би било неприхватљиво да одступи од кућних обавеза, пружи себи време за разоноду, тек је било незамисливо да иста уђе у, тада врло модерну, кафану. Када су жене почеле да добијају многа права у Европи, за српски народ та права била су апсурдна. Тек после одређеног времена, Срби би коначно прихватили модерна правила. Тако су, први пут у Србији по питању жена у кафани, Шапчани прихватили женско право на опуштање и забаву. Прва жена у Србији која је ушла у кафану, била је баш Шапчанка.

Историја града пуна је музичког квалитета, преко браће Цицварић до Шабана Шаулића.

Постоји дилема - да ли је за развој музике у Шапцу заслужна Анка Обреновић, или ипак њен отац Јеврем. Анка је била писац чији су први објављени радови жене у Србији после Османског царства, она је отворила врата образовању женама у граду. Услед своје воље за образовањем, изразила је оцу жељу за учењем о музици. Била је врло талентована за музику, с обзиром на то, Јеврем Обреновић је купио клавир у Европи и донео га својој ћерки - у Шабач. До тада, у Србији није постојао клавир.

Пенџер или прозор?

Куће у Србији, до почетка 19. века, нису имале фасаду, а прозори су били заштићени "пенџерли" папиром. У Јевремово доба, први пут у Србији, из Европе увози се стакло. Прве куће које су имале стаклене прозоре биле су куће богатих трговаца. Тада се први стаклени прозор појавио у Шапцу, односно у Србији. Од тада, турцизам "пенџер" престаје да се користи масовно, а људи прихватају реч "прозор". Позната анегдота: "Стидљивији шабачки момци су изгледа осмислили шацовање кроз прве застакљене прозоре...а они храбрији дуго су стајали под пенџером вољене, чекајући да се појави на тренутак..."

Шта је "ренка"?

У Шапцу и околини се појам "шоља" врло ретко користи. У 20. веку, у Мачви, жене би у великим шољама чувале рен у току зимског периода. Од тих великих шоља, у народу је настао назив "ренка" - шоља у којој се складишти рен. Од тада до данас, реч ренка је постала универзална реч за било коју већу шољу, из које се углавном пије кафа, чај или слично. Када бисте реч "ренка" споменули некоме ко није из Мачве, нико не би знао о чему је реч.

Порочна криза

Након владавине Милана Обреновића, у Србији је било забрањени коцкање. Шапчани, који се нису могли одрећи свој порока, пронашли су нови начин за коцкање. Правило је било да се на сто постави онолико коцкица шећера колико има кладионичара, сваки кладионичар би затим уложио новац и игра би почела. Онај човек на чију коцкицу шећера слети мува - изгубио би опкладу. Онај на чију коцкицу шећера не слети мува, или слети последња - добија опкладу.

*Pripremila:
Milica Alimpić*

Lišaji se nastanili u samom centru grada!!

Naime, kako saznajemo iz neproverenih izvora informacija, u Šapcu je u proteklih mesec dana situacija sa zagađenjem vazduha smanjena na nulu. Čak staviše, dokaz da je u Šapcu vazduh čist i povoljan za svakodnevno korišćenje građana ovog grada je to da su se lišaji nastanili u samom centru grada i sada ulepšavaju naš grad svojom lepotom. Građani više ne moraju da brinu o zagađenosti vazduha u Šapcu, jer ovaj problem je očigledno rešen i konačno možemo biti zadovoljni i spokojni.

Goran Dimtrijević

Volim

Brodovi -

i oni u lukę se slišę.

Vozovi - na stanicu teraju i oni.

A mene ka tebi nešto tim više -

jer volim -

vuče i goni.

Puškinov vitez u podrum se skriva,

cicija u svome novcu da uživa.

Tako ti se vraćam

ja, draga, predano

Moje je to srce,

s divljenjem ga gledam.

i gar

sa sebe spira, brije se i miję.

Tako i ja,

tebi vraćajući se,

zar

ne odlazim kući,

zar nije?!

Konačnoj se vraćamo meti.

Smrtne zemaljsko naručje veže

Tako

tek što rastanemo se

ja i ti,

nepokolebljivo ti

težim.

Vladimir Majakovski

Mladi evropski ambasadori

Čini se da dosta mladih smatra da se ništa ne može promeniti ili barem ne u bliskoj budućnosti i to je tačno. Ali rešenje nije da sačekamo smenu generacije – po čemu ćemo mi biti bolji ukoliko se sada ne uključimo? Aktivizam i politika su sami po sebi anti-kul jer podrazumevaju priznanje da ti je do nečega stalo – možda je vreme da menjamo to.

Velimir Milošev i Janja Janković su Mladi evropski ambasadori. Razgovarali smo o nekim „anti-kul“ temama, kao i o tome kako je biti mlada osoba koja bira da govori o istim.

1. Koja je tvoja uloga kao Mladog evropskog ambasadora/ke?

Velimir: Biti Mladi evropski ambasador znači biti pokretač drugih mladih. Čini se da dosta mladih smatra da se ništa ne može promeniti ili barem ne u bliskoj budućnosti i to je tačno. Ali rešenje nije da sačekamo smenu generacija – po čemu ćemo mi biti bolji ukoliko se sada ne uključimo? Ukoliko ne kažemo jasno i glasno kako želimo da izgleda naše idealno društvo? Aktivizam i politika su sami po sebi anti-kul jer oni podrazumevaju priznavanje da ti je do nečega stalo.

Janja: Mi smo direktna veza između EU i omladine u Srbiji. Konkretno, treba da upoznam mlade sa onim što im EU nudi, a to su obrazovanje, usavršavanje, stvaranje kritičkog mišljenja o situacijama koje se odvijaju neposredno u našoj okolini, tolerancija, empatija. Oblast kojom ću se ja baviti jeste umetnost, sport i mladi. Zbog trenutne epidemiološke situacije, naše aktivnosti biće bazirane online. Zato sam odlučila da sa svojim sugrađanima osmislim projekat 21SCY (21st Century Youth). Projekat je zamišljen kao niz serijala u kojima ćemo se baviti temama aktuelnim u svetu mladih.

2. Koji su problemi sa kojim se mladi u Srbiji susreću?

Velimir: Odlazak mladih se često spominje kao najveći problem mladih, ali smatram da je to samo krajnji simptom svih drugih problema. Za početak, naš obrazovni sistem je problematičan jer nas uči samo šturim činjenicama i kako da budemo poslušni podanici – niko nas u školi ne uči kako da osnujemo naše preduzeće ili kako da budemo lideri u našim zajednicama. Drugi problem jeste to što se poslovi ne dobijaju zaslugom, fakultetskom diplomom i znanjem, već poznanstvima, nepotizmom i partijskom knjižicom. Zbog toga je jako velik broj mladih u “sivoj zoni”, gde su potpuno nezaštićeni i obespravljani kao radnici. A onda čak i kada se dođe do dobrog posla, onda su uslovi na radnom mestu loši, a o platama ne moramo ni da pričamo.

Janja: Problemi sa kojima se mladi u Srbiji susreću su ogromni. Moje iskreno mišljenje je da je naša omladina izuzetno napredna i vredna, ali da oni nemaju gde da pokažu svoj potencijal. Obrazovanje nije dovoljno moderno, mladi dižu ruke od škole i od napretka zato što oni koji se ne trude žive bolje od onih koji su velikim trudom i radom došli do svojih radnih mesta. Svugde u svetu se obrazovani mladi cene, samo se kod nas takvima zavidi i takvi se sputavaju. Iskreno se nadam da će se to promeniti u nekoj budućnosti i da će mladi u Srbiji dobiti mladost kakvu zaslužuju, prilike kakve zaslužuju, šansu da ostvare svoje snove, da se bave onim što vole, a ne onim što donosi profit, obrazovanje, dešavanja, manifestacije, sve ono na čemu se, barem u mom divnom gradu, uveliko radi.

3. Koliko je važno biti društveno angažovan?

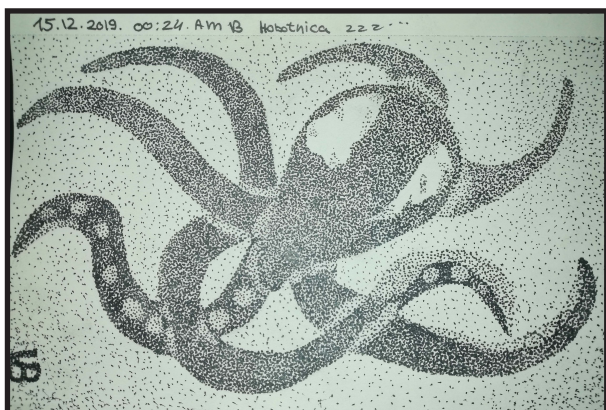
Velimir: Biti društveno angažovan je preduslov za funkcionalno društvo. Na političare kao predstavnike naroda treba gledati kao na vrlo radoznu decu koja će raditi što god im padne na pamet ukoliko se ne nadgledaju dovoljno dobro. Kao građani, mi moramo da dođemo i da ih udarimo po šaci kada krišom pokušaju da uzmu sestrin mančmelou iz ostave.

Janja: Po mom mišljenju izuzetno je važno biti društveno angažovan. Svi mi smo građani i moramo biti upoznati sa onim što nosi ta titula. Nezainteresovanost za društvo i ono što se dešava u društvu sigurno ne može dovesti do boljeg života. Samo oni koji su upućeni u promene, hrabri, smeli i željni da se angažuju i da rade na njima mogu do istih i dovesti.

4. Koliki je značaj neformalnog obrazovanja?

Velimir: Bez neformalnog obrazovanja, mi ne bismo imali sada ovaj intervju. Izuzetno je važno jer pojedinca uči kroz pristup koji njega samog uključuje u proces učenja -ako se uči o pisanju bloga, ne treba ti semestar predavanja pre nego što se probaš u tome, ponekad je najbolje samo krenuti. Kroz diskusiju o temama, kroz pravljenje malih predstava o problemima, kroz zajedničke radnje gde se učesnici moraju samostalno organizovati – uče se one “meke” veštine poput asertivne komunikacije, rada u timu, liderstva, koje nam znače u svakoj sferi života, od poslovne pa do lične.

Janja: Obrazovanje koje stičemo u obrazovno-vaspitnim ustanovama nije dovoljno da bi njime naučili kako živeti, kako funkcionisati u modernom društvu. Društvo se stalno menja, stalno napreduje... Moramo ići u korak sa društvom, što znači da se moramo obrazovati van škole i univerziteta. Najznačajnija znanja koja sam stekla u životu, stekla sam na treninzima, u pozorištu, na kursovima, radionicama... I, priznaću vam, najduže ih pamtim i najčešće primenjujem.

Vuk Bradonjić

Stasa Radosavljević

5. Šta bi nam rekao/la o sebi?

Velimir: Dugo mi je trebalo da se pronađem, da shvatim šta želim da učinim od svog života, no kako sam postao aktivan u Novom Sadu, kako sam krenuo da studiram političke nauke, shvatio sam da je to put za mene – da utičem na društvene promene i budem akter koji će pokretati druge da postanu bolje verzije sebe.

Janja: Na to pitanje bi vam isto odgovorila bilo koja učenica četvrte godine srednje škole koja voli da se druži, putuje, uči, bavi sportom i nikad ne govori “ne” bilo kojoj prilici koju joj život pruži. Rekla bih da sam društvena, ambiciozna, srećna, voljena i zaljubljena u život.

6. Gde vidiš sebe za deset godina?

Velimir: Joj, stvarno ne znam. Da si me pitala pre pet godina da li bih se video kao Mladi evropski ambasador, rekao bih ti ne najverovatnije. No, iz moje sadašnje perspektive, za deset godina najviše bih voleo sebe da vidim kao dosta iskusnijeg, mudrijeg i empatičnijeg, kao nekog ko je povukao i okupio jednu zajednicu mladih ljudi i motivisao ih da unaprede nešto u svom životu, kako po pitanju obrazovanja, pomirenja između naroda na Balkanu, tako i po pitanju rodne ravnopravnosti. Želeo bih da se vidim kako i dalje zagovaram za te teme, samo još bolje, glasnije i sa još više ljudi oko sebe, možda sa neke pozicije prave moći odakle bih mogao da nateram političare da nas slušaju.

Janja: Za deset godina sebe vidim u inostranstvu, kao ženu koja je završila fakultet koji voli, koja se stalno usavršava, gradi karijeru, ali i uživa sa svojom porodicom i sanja o svojoj lepoj Srbiji kojoj će se vratiti jednog dana da podeli znanja sa mladima koja je stekla tokom svojih putovanja. Ne odlazim iz Srbije zato što je ne volim, odlazim da se obrazujem, proputujem svet, proširim vidike i pronađem sebe, svoja interesovanja i stvari koje volim. Odlazim da bih se pronašla. A doći ću jer je Srbija moj dom.

Mi ne odustajemo!

Grupa volontera JKP stari grad – Prihvatilišta za pse Šabac i pored niskih novembarskih i decembarskih temperatura ne odustaje. Svakodnevno ih možemo videti od 16 – 19 h kako šetaju pse u gradskom azilu za pse. Njih gotovo ništa ne može zaustaviti. Ni kiša, ni oluja, ni vetar, vi visoke temperature. "Najteže je da prebrodimo psihički svaki dolazak, gledajući pse kako su u jako lošim uslovima a nemamo gde da ih odvedemo tog trenutka. Na sreću, ne čekaju dugo i već je udomljeno 100 pasa od marta do decembra. Možemo biti jako ponosni i srećni."

Otkako su volonteri tu, nije bilo ni jedne eutanazije pasa, po zvaničnim izveštajima. Mnogo toga je urađeno, kavezi su prošireni, kućice su kupljene, dvorište za igranje pasa je napravljeno. A najbitnije je da su psi sada srećniji i postoji neko ko će da se bori za njihovu sreću i pravo na život. "Kući odlazimo jako umorni ali i presrećni. Psi nakon šetnje budu preumorni i zadovoljni. Borba za njihovu sreću je tek počela ali se mi borimo hrabro i ne odustajemo." – kaže nam jedan od volontera.

Svi psi koji su došli u azil i koji su udomljeni su ostali u našim srcima. A sigurni smo da je i naša ljubav prema njima ostala u njihovim očima.

**POMOZITE
DA I JA IMAM
SVOJU
KUĆICU!**

Vašom donacijom pomažete kupovinu kućica za napuštene pse šabačkog azila.

Hvala! ❤️

Budi prijatelj prijatelju!

Udruženje za zaštitu pasa
„Pravo na život“

Instagram: prihvatiliste_zapse
Facebook: Prihvatilište za pse Šabac-VOLONTERI

Skeniraj kod i vidi moje prijatelje!

Goran Dimitrijević

Ukrštenica (ili barem nesto slicno tome)

1. Č _____
2. A _____
3. J _____
4. A _____
5. N _____
6. K _____
7. A _____

1. sat
2. prevozno sredstvo
3. domace voce
4. vrsta boje
5. sredstvo placanja
6. tradicionalna japanska nosnja
7. veliki vodozemac

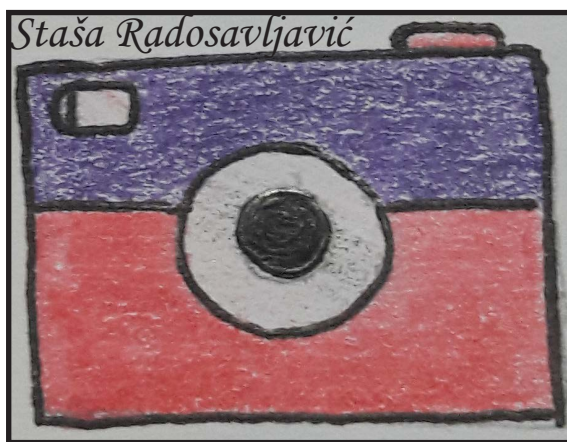
Vuk Bradonjić

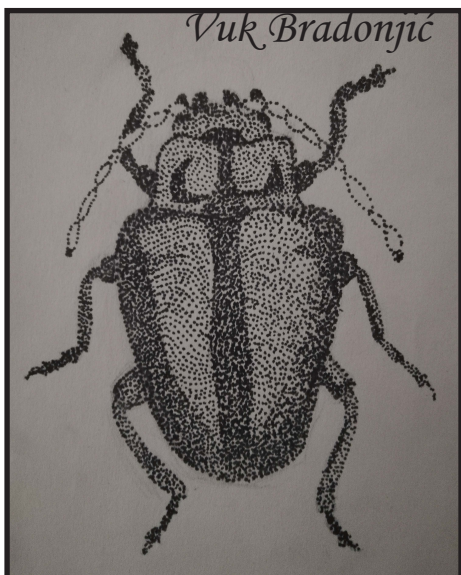
Vuk Bradonjić

Staša Radosavljačić

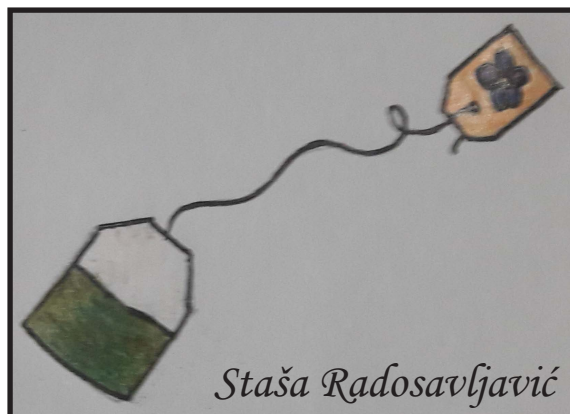

Staša Radosavljačić

Vuk Bradonjić

- Rešenja:*
1. čas
 2. avion
 3. jabuka
 4. kafa
 5. novac
 6. kimonoo
 7. aligator

Staša Radosavljačić

Uživajte u našim novinama

Srećan vam Međunarodni dan Volontera i želimo vam još mnogo volontiranja.

Hvala našim volonterima na pomoći

- Staša Radosavljević*
- Vuk Bradonjić*
- Goran Dimitrijević*
- Katarina Sradnović*
- Milica Alimpić*
- Đorđe Vuković*
- Eleonora Vasić*

